

Essunga kommun

Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling

I Bredöls skola och fritidshem ska alla kunna känna sig inkluderade, delaktiga och trygga. Det skapar förutsättningar för respekt, tolerans, arbetsro och lärande.

Dokumenttyp
Fastställd

Detta dokument gäller för
Giltighetstid
Dokumentansvarig
Dnr

Handlingsplan
Av utbildningsnämnden
2024-08-27 § 61
Bredöls skola F-6 och fritidshem
Läsåret 2024/2025
Rektor
Un 2024/96

Innehåll

Inledning	3
Våra styrdokument	3
Diskrimineringslagen (2016:828)	3
Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22)	4
Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §	4
Vad står begreppen för?	4
Kränkande behandling.....	4
Trakasserier	4
Diskriminering	4
Befogade tillsägelser	5
Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2024/2025	5
Mål för läsåret 2024/2025	6
Konkreta åtgärder för 2024/2025	6
Främjande arbete	7
Förebyggande arbete	8
Förankringsarbete av denna plan.....	8
Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom	8
Ett ärendes gång	8
Uppföljning och implementering	9
Ansvar	9
Elevhälsoteam	9
Kontaktpersoner	9
Skolledning.....	9
Bilaga 1. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling eller trakasserier elev-elev.....	9
Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen.....	10

Inledning

En grundläggande mänsklig rättighet är rätten till likabehandling. Alla elever i förskola, skola och fritidshem ska ha samma rättigheter – tjejer som killar, oavsett etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Essunga kommuns förskolor, skolor och fritidshem tar avstånd från all form av diskriminering och kränkande behandling. Vi som arbetar i Essunga kommuns skolor och fritidshem tolererar ingen form av kränkande beteende. Så snart någon ur personalen får kännedom om att en elev känner sig kränkt har skolan skyldighet att skyndsamt utreda (inom en till två arbetsdagar) vad som hänt och vidta åtgärder för att förhindra fortsatta kränkningar.

Vår *Plan mot diskriminering, trakasserier och kränkande behandling* är ett stöd som hjälper oss i vår skyldighet att förebygga och förhindra trakasserier och annan kränkande behandling. Forskning visar att systematiskt arbete mot kränkningar har effekt.

Våra styrdokument

Diskrimineringslagen (2016:828)

Lagen har till ändamål att motverka diskriminering och på andra sätt främja lika rättigheter och möjligheter oavsett kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionshinder, sexuell läggning eller ålder (1 kap, 1 §). Dessa benämns ofta som diskrimineringsgrunderna.

I denna lag avses med diskriminering:

1. **Direkt diskriminering:** att någon missgynnas genom att behandlas sämre än någon annan behandlas, har behandlats eller skulle ha behandlats i en jämförbar situation, om missgynnandet har samband med kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.
2. **Indirekt diskriminering:** att någon missgynnas genom tillämpning av en bestämmelse, ett kriterium eller ett förfaringssätt som framstår som neutralt men som kan komma att särskilt missgynna personer med visst kön, viss könsöverskridande identitet eller uttryck, viss etnisk tillhörighet, viss religion eller annan trosuppfattning, viss funktionsnedsättning, viss sexuell läggning eller viss ålder, såvida inte bestämmelsen, kriteriet eller förfaringssättet har ett berättigat syfte och de medel som används är lämpliga och nödvändiga för att uppnå syftet.
3. **Bristande tillgänglighet:** att en person med en funktionsnedsättning missgynnas genom att sådana åtgärder för tillgänglighet inte har vidtagits för att den personen ska komma i en jämförbar situation med personer utan denna funktionsnedsättning som är skäliga utifrån krav på tillgänglighet i lag och annan författning, och med hänsyn till
 - de ekonomiska och praktiska förutsättningarna,
 - varaktigheten och omfattningen av förhållandet eller kontakten mellan verksamhetsutövaren och den enskilde, samt
 - andra omständigheter av betydelse.
4. **Trakasserier:** ett uppträdande som kränker någons värdighet och som har samband med någon av diskrimineringsgrunderna kön, könsöverskridande identitet eller uttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning eller ålder.

5. **Sexuella trakasserier:** ett uppträdande av sexuell natur som kränker någons värdighet.
(Diskrimineringslagen kap. 1, § 4)

Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet (Lgr 22)

Skolväsendet vilar på demokratins grund. Utbildningen ska förmedla och förankra respekt för de mänskliga rättigheterna och de grundläggande demokratiska värderingar som det svenska samhället vilar på. Var och en som verkar inom skolan ska också främja aktning för varje människas egenvärde och respekt för vår gemensamma miljö. (Lgr 22 kap.1)

Skollagen (2010:800) 6 kap. 1 §

Bestämmelserna i detta kapitel har till ändamål att motverka kränkande behandling av barn och elever. Bestämmelserna tillämpas på utbildning och annan verksamhet enligt denna lag.

Vad står begreppen för?

Kränkande behandling

Den som upplever sig kränkt har alltid tolkningsföreträde.

Uppträdande som kränker en elevs värdighet kan vara:

- fysiska (slag och knuffar)
- verbala (hot, svordomar, könsord och öknamn)
- psykosociala (utfrysning, blickar, alla går när man kommer)
- texter och bilder (lappar, fotografier, sms och mms och meddelanden på olika sociala medier)
- någonting annat som kränker en elevs värdighet.

Trakasserier

är kränkande behandling som har samband med diskrimineringsgrunderna

- kön
- könsöverskridande identitet/uttryck
- ålder
- etnisk tillhörighet
- religion eller annan trosuppfattning
- funktionsnedsättning
- sexuell läggning
- sexuella trakasserier.

Diskriminering

När en vuxen i skolan missgynnar en elev och det har samband med kön, könsöverskridande identitet, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, funktionsnedsättning eller sexuell läggning. Diskriminering kan även ske genom skolans regler, undervisning, läroböcker med mera.

Befogade tillsägelser

Tillrättavisningar från skolpersonal för att upprätthålla god ordning och miljö är inte kränkande behandling.

Kartläggning och nulägesanalys inför läsåret 2024/2025

På skolan och fritidshemmet finns väl fungerande rutiner för att tidigt upptäcka diskriminering, trakasserier och kränkande behandling.

Under vårterminen 2024 gjordes en trygghetskarta där eleverna visade områden på skolan där de kände sig otrygga. Resultatet gav följande bild: Från åk F-5 svarade övervägande elever att de kände sig trygga och trivdes bra i skolan och i sin klass. Årets trygghetskarta kunde fortfarande visa att någon elev kände sig otrygg i skogen, om de var ensamma, framför allt hos de yngre barnen att den var lite otäck. De yngre eleverna på skolan får endast vara i en begränsad del av skogen där personal från skolgården kan ha uppsikt över dem. Vi kan märka att barnen gärna vill dra sig längre in i skogen än tillåtet och därför behöver vi återkommande under året påminna de yngre barnen om var i skogen de får vistas. Trygghetskartan ger en bild av en trygg skola för övervägande delen av våra elever men det finns områden där vi arbetar med förebyggande och främjande åtgärder. Vi har tidigare ökat bemanningen på rasterna och har nu en bra organisering med rastpedagoger och aktiviteter, vilket vi även ser resultat av då ingen av eleverna anger rasten som en otrygg plats. Här sker ett bra samarbete mellan alla vuxna på skolan för att trygga rasterna. Nu när fotbollsplanen börjat användas igen under våren nämner vissa elever ändå planen som lite otrygg, vilket vi tänker på under raster. Personal på skolan har också märkt att det vid leken King under läsåret kunnat uppstå osämja och tråkiga diskussioner, med ett ovårdat språk, som eleverna tar med sig in på lektionerna, därför har personal på rast försökt att hålla sig intill Kingplanen och i perioder har leken inte tillåtits. Det områden som eleverna nämner som lite farlig är fortsatt parkeringen och biltrafiken där. Detta är något vi även fortsättningsvis behöver se över ihop med Essunga bostäder och dialog förs med Essunga bostäder kring uppförande av staket mot parkeringen. Information har också sänts ut till samtliga vårdnadshavare om att barnen ska hämtas på skolgården så att barnen inte själva går ut på parkeringen. Då vi sedan tidigare vet att detta är en farlig plats har vi alltid personal ute med barnen i samband med påstigning till skolbussarna.

På fritidshemmet görs trygghetskartor, elevenkäter och elevsamtal med intervjufrågor. Genom analysen av dessa upptäcker vi i ett tidigt skede sådant som oroar och upprör eleverna och kan åtgärda detta i tid. Trygghetskarta och elevenkät på fritidshem görs två gånger per år. Dessa redovisas på samrådsmöte med vårdnadshavare och representanter från utbildningsnämnden. De senaste undersökningarna visar att eleverna känner sig trygga nästan överallt under tiden de vistas på fritidshemmet. Trygghetskartan för vårterminen visade att några kände otrygghet i skogen då andra elever pratar om att det finns mördare, clownen och gubbar med yxor där och några enstaka elever kände sig otrygga i matsalen, att det var lite högt ljud ibland. Beträffande skogen tänker personalen nu på att vara mer närvarande med eleverna i skogen och i matsalen använder vi oss av tysta minuter och att hjälpa barnen hålla nere volymen för att skapa matro för alla. Gällande elevenkäten och trivseln på fritids har majoriteten av elever på fritids gett högsta betyg för sin trivsel och resterande näst högsta betyg, endast en elev angav ett värde strax under mittvärdet. Alla eleverna tyckte också i hög eller mycket hög grad att de hade någon att leka med på fritids. Det som framkom och som vi behöver se över till nästa termin är att hitta plats för de som söker lugn och ro. Vår trångboddhet komplicerar

möjligheterna och till kommande läsår blir vi dessutom en skolklass till i lokalerna (då årskurs 6 stannar kvar på Bredöls skola) vilket medför att fritids får än mindre yta att förfoga. Personalen på fritids kommer arbeta aktivt under kommande läsår för att hjälpa eleverna skapa en lugn inomhusmiljö.

Under läsåret som gått har skolan via ett projekt med forskaren Hélène Jenvén arbetat med fokusområdet trygghet och studiero. Personalen har fått gemensamma föreläsningar inom området som grund för fortsatt arbete på skolan.

I elevgrupperna/klasserna finns barn med större eller mindre funktionsvariationer. Verksamheten anpassas så att alla kan delta och lära sig att visa respekt och hänsyn.

Arbete med hälsofrämjande skolutveckling, bland annat med inriktning mot jämställdhet och genus samt rörelse fortlöper. Elevcoacherna har sedan tidigare tagit fram en plan för psykisk hälsa, ett årshjul med olika teman varje månad till varje årskurs som vi arbetar aktivt med.

Mål för läsåret 2024/2025

- Alla elever ska ha en god studiero.
- Alla elever ska känna sig trygga på hela skolans område.
- Alla elever ska uppmuntras att ta ett eget ansvar för sin egen och andra elevers välbefinnande, samt vara trygga med att informera skolans personal om någon inte känner sig trygg.
- Att alla ska använda ett respektfullt språk.
- Alla elever ska känna sig välkomna och inkluderade i verksamheten.

Konkreta åtgärder för 2024/2025

- Trygghet och studiero, ett fortsatt utvecklingsområde som fokuserar på att minimera kränkningar.
- Arbeta med trygghet på fritidshem genom åldersblandade grupper i olika aktiviteter.
- Schemaomläggning för ökad personaltäthet fortsätter under fritidshemmets eftermiddagar.
- En av fritidshemmets personal går mellan de två fritidshemgrupperna för att kunna arbeta där behovet för tillfället är som störst, ger trygghet för alla elever.
- Pedagogerna är med aktivt i aktiviteterna under elevernas fritidshemstid.
- Elever ska ha en fortsatt ökad kunskap om denna plan.
- Att alla ska använda ett respektfullt språk.
- Skolans parkering behöver ses över kring säkerhet.
- Vuxennärvaro fortsätter genom rastpedagoger vid utevistelse och pedagogisk lunch/måltider.
- Vissa av rastpedagogerna arbetar flexibelt ute vid rast för att kunna vara där det finns behov.
- Skolans ordningsregler implementeras i samtliga klasser, bland personal och bland vårdnadshavare.
- Fritidshemmets ordningsregler, som går i linje med skolans ordningsregler, implementeras för fritidshemseleverna, personalen och vårdnadshavare.
- Vuxennärvaro i väntan på skolskjutsar vid skoldagens slut fortsätter. Vuxna går in i bussarna för att se att alla elever känner sig bekväma och har bälte på sig.

- Ökad vuxennärvaro i omklädningsrum.
- Elevcoach finns tillgänglig för elever och vårdnadshavare på skolgården på morgonen.
- Kartläggningen vid bråk som tas upp varje vecka på konferens.
- Elevcoach ansvarar för genomgång av planen mot diskriminering vid terminsstart varje år.
- Värdegrundsarbetet ska genomsyra skolans alla ämnen och fritidshemmets hela tid.
- Anpassa verksamheten efter elevgruppens storlek och behov genom att erbjuda olika aktiviteter i mindre grupper och på olika platser under fritidstid.
- Rörelsesatsning i skolan och fritidshem fortsätter ihop med rastpedagogerna och hela skolan genom konferenstid.

Främjande arbete

Det främjande arbetet syftar till att skapa en trygg skolmiljö och förstärka respekten för allas lika värde. Det omfattar diskrimineringsgrunderna kön, könsidentitet och könsuppfattning, etnisk tillhörighet, religion eller trosuppfattning, funktionsnedsättning, sexuell läggning, ålder eller kränkande behandling. Det målinriktade arbetet riktas mot alla och bedrivs kontinuerligt och utan förekommen anledning. Detta beskrivs i läroplanens övergripande mål, under normer och värden.

- Tjänstgöringen som sker under våren då nya klasser skapas.
- Specialpedagogens kunskap om elever när klasser och grupper skapas.
- Omorganisera fritidsverksamheten utifrån eleverna.
- Elevcoachens schemalagda arbete på fritidshem.
- Elevcoachens stöd till alla elever, vårdnadshavare och pedagoger. Ute alla raster, på morgonen vid bussen. Har mycket kontakt med vårdnadshavare vid behov.
- Bråk och kränkningar lyfts vid personalkonferens varje vecka, kartläggning görs. Upptäcka mönster, tex om vissa elever är utsatta eller utsätter.
- Rastpedagogerna och elevcoachens organisering och upplägg ska vara förankrad i verksamhetens tjänstgöring då det minskar risken för kränkningar.
- Fritidspersonal lyfter elevärenden på fritidsmöten samt på skolkonferens.
- Värdegrunden genomsyrar all undervisning. Nya kursplanerna som belyser detta.
- Vi arbetar medvetet med normer kring könsroller, genus och rätten att vara den man är.
- Trygghetskarta genomförs två gånger per läsår
- Planen tas upp på klass- och elevråd samt på föräldramöten och personalmöten.
- Trygghetsregler som man går igenom med eleverna i början av varje termin och kontinuerligt påminner om.
- Elevrådet och arbetslagen utvärderar planen i slutet av läsåret.
- Pedagogisk lunch.
- Bestämnda platser i matsalen.
- Elevsamtal genomförs med alla barn. Sker varje termin på fritidshemmet.
- Elevcoach arbetar med olika elever och elevgrupper, som tjejgrupp och killgrupp eller hela klasser. Även individuella samtal.
- Samarbete mellan skola, fritids och vårdnadshavare.

Förebyggande arbete

Syftet med en kartläggning är att identifiera risker som ska ligga till grund för planeringen av de åtgärder som ska genomföras för att förebygga och förhindra kränkande behandling, trakasserier och diskriminering.

Förankringsarbete av denna plan

- Eleverna ska bli delaktiga i arbetet med likabehandlingsplanen genom elevrådet. Vid konferens går den igenom med alla pedagoger i verksamheten.
- Trygghetskartor, elevenkäter.
- Klassläraren ansvarar för att informera elever och vårdnadshavare.
- Elevrådsrepresentanterna förankrar ordningsreglerna vid klassrådet.
- Information om denna plan ges på läsårets första samrådsmöte.
- Föräldramöten där planen är en stående punkt.
- Elevcoachens arbete med olika grupper i förebyggande syfte, tex tjejgrupp och killgrupp.
- Fortsatt arbete med Trygghet och studiero. De ”tre enkla reglerna” ska implementeras i verksamheten som innebär; Alla får alltid vara med i gemenskapen – det finns plats för alla, Ingen elev bestämmer över någon annan elev och Om någon säger stopp eller sluta måste man omedelbart sluta samt en fjärde regel, Vi lyssnar på vuxna.

Vi upptäcker diskriminering och kränkande behandling genom

- Enskilda samtal med elever.
- Observationer i klassrum, i matsal och på raster.
- Personalkonferenser. Trygghetsärende och kränkingsärenden har en stående punkt, kartläggning görs.
- Signaler som till exempel nedstämdhet, oro, frånvaro, humörsvängningar.
- Elev och personalenkäter.
- Trygghetskarta.
- Utvecklingssamtal med elev och vårdnadshavare.
- Vårdnadshavare tar kontakt med skolan.
- Rastpedagogernas samarbete med klasslärarna.

Ett ärendes gång

- Så snart någon i verksamheten får kännedom om att ett barn eller en elev anser sig ha blivit utsatt för trakasserier eller annan kränkande behandling ska anmälan ske till rektor. Rektor är skyldig att anmäla till huvudman. Ingen värdering ska göras innan anmälan sker till rektor och huvudman.
- Rektor ansvarar för att trakasserier eller annan kränkande behandling utreds skyndsamt, inom två arbetsdagar.
- Ärendet utreds och dokumenteras i dokumentationssystemet, Prorenata.
- Ärendet rapporteras skyndsamt till huvudman.
- Utredning och uppföljning se bilaga 1 och 2.

Uppföljning och implementering

Utvärdering av planen mot kränkande behandling sker i arbetslagen och skolans elevråd inför varje nytt läsår. Revidering av planen utförs av rektor och representant från personal vid läsårets slut.

Implementering av planen sker efter revidering i arbetslagen, elevrådet, klassråd och föräldramöten.

Ansvar

Alla som arbetar på skolan är ansvariga för att upptäcka, utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling.

Enligt socialtjänstlagen 14 kap.1 § är både skolmyndighet och alla anställda hos myndighet, det vill säga personal i förskoleverksamhet, skolbarnomsorg och skola, skyldiga att ”genast anmäla till socialnämnden om de i sin verksamhet får kännedom om något som kan innebära att socialnämnden behöver ingripa till ett barns skydd”.

Elevhälsoteam

Det finns alltid möjlighet för elever, vårdnadshavare och pedagoger att vända sig till skolans elevvårdsteam för konsultation.

Kontaktpersoner

Kamilla Ehn	skolsköterska	0512-570 86
Annelie Salthammer	kurator	0512-570 87, 0706-88 35 14
Malin Kvistegården	elevcoach	072-3536900
Yvonne Hansén	specialpedagog	073-461 80 74

Skolledning

Madelaine Hallin	rektor	0512-571 06
------------------	--------	-------------

Bilaga 1. Att utreda, åtgärda och följa upp kränkande behandling eller trakasserier elev-elev

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Omedelbar tillsägelse	All personal
Steg 2	Samtal med den som påtalar problem, och berörda parter, enskilt eller i grupp. Samla så mycket information som möjligt.	All personal
Steg 3	Dokumentation i Prorenata. Informera berörda lärare. Informera rektor. Rektor anmäler händelsen till huvudman.	All personal
Steg 4	Kontakt med berörda vårdnadshavare.	All personal
Steg 5	De berörda eleverna hålls under uppsikt.	All personal

Steg 6	Uppföljande samtal med berörda elever. Dokumentera i Prorenata. Återkoppling till vårdnadshavare.	Klasslärare/fritidshemspersonal/elevcoach
Steg 7	Möte med elev, vårdnadshavare och klasslärare/fritidshemspersonal/elevcoach	Klasslärare/fritidshemspersonal/elevcoach
Steg 8	Möte med elev, vårdnadshavare och klasslärare/fritidshemspersonal/elevcoach och rektor	Rektor
Steg 9	Rektor beslutar om vidare åtgärder.	Rektor
Steg 10	Eventuell anmälan till socialtjänst. Eventuell polisanmälan.	Rektor
Steg 11	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor

Uppföljande samtal sker alltid med berörda parter när kränkningen upphört. Elevcoach ansvarar för uppföljningen i första hand, annars görs denna av klassläraren/mentor.

Steg 1-4 Ska ske skyndsamt.

Steg 1-6 Ska genomföras vid samtliga kränkningsärenden.

Steg 7-11 Vid allvarigare händelser eller om kränkningarna inte upphör.

Bilaga 2. Att utreda, åtgärda och följa upp när elev utsätts för kränkande behandling, trakasserier eller diskriminering av vuxen

Åtgärd		Ansvar
Steg 1	Händelsen anmäls till rektor/ansvarig chef, som ensam eller tillsammans med elevhälsopersonal pratar med eleven.	All personal
Steg 2	Vårdnadshavare informeras.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 3	Samtal med den vuxne som har rätt att bistås av fackligt ombud.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 4	Åtgärdsplan upprättas.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 5	Eleven får stöd och hjälp.	Elevhälsan
Steg 6	Uppföljning med elev och vårdnadshavare.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 7	Uppföljningssamtal med den vuxne.	Rektor/Ansvarig chef
Steg 8	Ärendet går till utbildningsnämnden för vidare åtgärder.	Rektor/Ansvarig chef